

REPORTATGE | N'hi ha una trentena

Les coeteres, patrimoni del delta de l'Ebre

S'ha iniciat un treball perquè siguin declarades zona d'interès etnològic

M. MILLAN

Les coeteres són unes construccions singulars que podem trobar al llarg del delta de l'Ebre. Aixecades a meitat del segle passat per lluitar contra l'efecte de les tempestes i les pedregades en el conreu de l'arròs, actualment se'n conserven 32 entre el marge dret i l'esquerre.

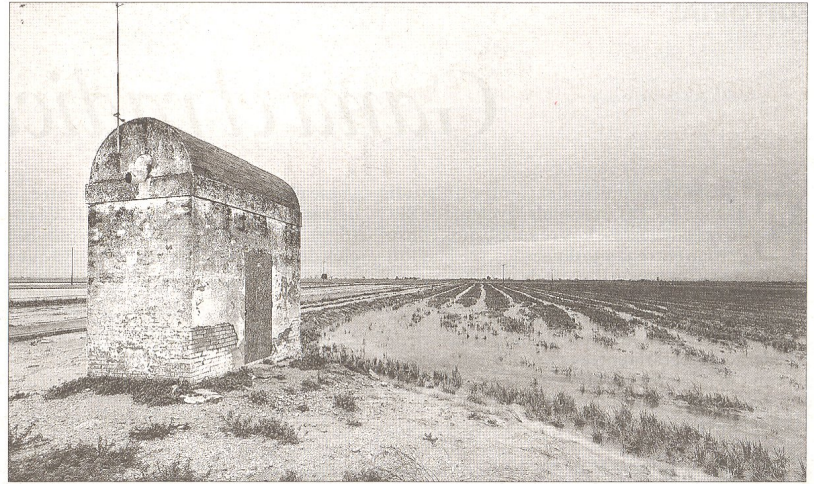
De petites dimensions, servien per guardar-hi els coets antigranífugs (amb iodur de plata) i també com a base de llançament d'aquests per intentar aturar els efectes de la meteorologia adversa.

Ara des de diferents instàncies, com el Museu de les Terres de l'Ebre o l'Ajuntament de Deltebre, s'està promovent la seva preser-

vació, com a zona d'interès etnològic i també per la seva singularitat constructiva.

Si bé la lluita contra les pedregades o calamarsades, com a mitjà de protecció de les collites de l'arròs, s'havia introduït al delta de l'Ebre des dels inicis del segle XX, es va generalitzar unes dècades més tard.

Segons explica l'etnòloga Carme Queralt, del Museu de les Terres de l'Ebre, el 1940, davant la negativa de les asseguradores privades de cobrir el risc de perdre la collita d'arròs, la Federación de Agricultores Arroceros de España, que tenia una Delegación del Ebro amb seu a Amposta, va constituir la seva pròpia asseguradora: la Mutuality Arrocer

Una de les coeteres que encara s'aixequen al terme d'Amposta. FOTO: JOAN REVILLAS

de Seguros. El 1949 la Mutuality va iniciar el programa Lucha Antigranizo, realitzat a base de coets antigranífugs, servei que va continuar oferint als seus mutualistes fins al 1985, quan es va liberalitzar l'obligació d'assegurar els cultius.

Els inicis dels anys cinquanta, després d'unes grans pèrdues a les collites d'arròs, la Mutuality va aixecar arreu del Delta una extensa xarxa de casetes per a l'emmagatzematge d'aquests coets, que eren també bases de llançament, amb la informació mete-

orològica aportada per l'Observatorio Astronómico del Ebro.

Protecció

«En un espai natural d'un elevat valor patrimonial com el delta de l'Ebre, les coeteres constitueixen un element bàsic per a la interpretació i la valorització de la història i de les antigues formes de vida pròpies de la zona», destaca Queralt.

El Museu de les Terres de l'Ebre ha iniciat un expedient per demanar que les coeteres siguin zona d'interès etnològic (ZIE), una

de les set categories en les quals es classifiquen els béns culturals d'interès nacional (BCIN).

Així s'està duent a terme una doble recerca, per a la catalogació de les construccions a nivell arquitectònic i una recerca històrica i de memòria oral sobre la seva funció i la feina dels coeters.

Per la seva banda, l'Ajuntament de Deltebre ha aconseguit la cessió de cinc coeteres del seu terme amb l'objectiu de convertir-les en un nou actiu turístic.

mmillan@diaridetarragona.com